INK1114285

Gemeente Huizen

Kantoor: Graaf Wichman 10
1276 KB Huizen
Postbus 5, 1270 AA Huizen
Telefoon 035-5281911
Fax 035-5281415
gemeente@huizen.nl

Rekenkamercommissie Huizen

Aan het college van burgemeester en wethouders van Huizen

GEMEENTE HUIZEN	Vert.:						OB:
Afd./Team BSMO							Behandelaar
Port.houder TY	24 NOV. 2011						
Scanstatus 01							Plandatum
B&W proc.	Dir.	secr.	B	W	W	W	W
kennisgeving							
conform							
behandelen							
beslissing d.d.			425			par. afgeh.	

Wilt u de datum, het nummer en het onderwerp van deze brief noemen als u ons beantwoordt? Alvast bedankt.

Onderwerp : zienswijze onderzoek

Uw brief van :

Nummer :

Ons kenmerk: bovt/pvds

Toestel nr.: 452

Huizen : 24 november 2011

Uw kenmerk :

Bijlagen : 1

Geacht college,

Hierbij treft u het rapport 'Samen werken of samenwerken, een onderzoek naar de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin in Huizen' aan.
Het onderzoek is onder begeleiding van de rekenkamercommissie uitgevoerd door de ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie. Het rapport is in samenwerking met de Algemene rekenkamer tot stand gekomen

CJG
Alle gemeenten in Nederland moeten eind 2011 een CJG hebben. Een CJG is een netwerkorganisatie waar laagdrempelig opvoed- en opgroeiondersteuning wordt aangeboden aan ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals, met een fysieke locatie in de wijk. Een CJG heeft als taak de bestaande opvoed- en opgroeiondersteuning te verbinden, te verbeteren en te versterken.

Samenwerking met de Algemene Rekenkamer
Dit jaar deed zich de mogelijkheid voor om samen met de Algemene Rekenkamer een onderzoek te doen naar de vorming van CJG's.
De invoering van CJG's is een onderwerp waarvoor onderzoek op verschillende niveaus meerwaarde oplevert.

- De lokale rekenkamer(commissie) brengt met dit onderzoek de gemeenteraad op de hoogte van de stand van zaken rond het 'eigen' CJG; daarmee kan de gemeenteraad zo nodig tijdig gaan bijsturen in de gewenste richting.
- Als zaken niet op gemeentelijk niveau opgelost kunnen worden, is de Algemene Rekenkamer de aangewezen instantie om de staatssecretaris van VWS op haar verantwoordelijkheid te wijzen.

Benchmark
Door het onderzoek in meerdere gemeenten op dezelfde wijze uit te voeren wordt bovendien onderlinge spiegeling (benchmarking) op de gemeenschappelijke aspecten mogelijk en kunnen *good practices* worden uitgewisseld. Zo kunnen lokale rekenkamer(commissie)s optimaal profiteren van bevindingen in andere gemeenten. Op het moment dat de Algemene Rekenkamer de benchmark heeft uitgevoerd, zal deze ook aan uw college en de gemeenteraad worden aangeboden.

Aan het college van burgemeester en wethouders van Huizen

Doelstelling en vraagstelling
De Rekenkamercommissie wil met dit onderzoek bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van het lokale jeugdbeleid. Met dit onderzoek kan de gemeenteraad zich een oordeel vormen of het CJG voldoet aan landelijke en gemeentelijke beleidsambities en aan wet- en regelgeving.
In de tweede plaats doet de Rekenkamercommissie aanbevelingen om de effectiviteit van het CJG te kunnen verbeteren.

Gelet hierop luidt de vraagstelling: ligt de CJG-vorming in Huizen op koers (zowel in tijd als in kwaliteit) en draagt het CJG als middel bij aan de opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen tot 23 jaar en aan de coördinatie van de zorg (één kind, één gezin, één plan)?

Aanbevelingen
Op basis van het onderzoeksrapport doen wij de volgende aanbevelingen.

1. Tref maatregelen opdat partijen vroegtijdig signalen met betrekking tot problemen rondom opvoeden en opgroeien doorgeven aan het CJG, zoals overeengekomen in het 'Raamconvenant Centrum voor Jeugd en Gezin regio Gooi en Vechtstreek'.

2. Verwijsindex
    - Tref maatregelen opdat partijen gebruik maken van de verwijsindex zoals overeengekomen in artikel 3 en 5 van het mede door de gemeente Huizen ondertekende 'Convenant Verwijsindex Noord-Holland, Regio Gooi & en Vechtstreek'.
    - Ga na bij de "regionale backoffice" of het beheer van de verwijsindex voldoet aan de daaraan te stellen eisen en neem maatregelen als verbeteringen noodzakelijk zijn.

3. Verbeter de aansturing van het CJG door partijen te attenderen op hetgeen onder andere in artikel 6 en 9 van het 'Raamconvenant Centrum voor Jeugd en Gezin regio Gooi en Vechtstreek' is overeengekomen.

4. Neem (mede gelet op aanbeveling 1, 2, en 3) initiatief om:
    - het 'Raamconvenant Centrum voor Jeugd en Gezin regio Gooi en Vechtstreek' te evalueren (vóór 1 november, artikel 13);
    - het Convenant Centrum voor Jeugd en Gezin gemeente Huizen' te evalueren (elk jaar en in ieder geval na 1 januari 2012, artikel 6);
    - het 'Convenant Verwijsindex Noord-Holland, Regio Gooi & en Vechtstreek' te evalueren en zo nodig aan te passen zoals bepaald in artikel 24 lid 2 (jaarlijks vóór 1 november).

5. Formuleer de doelstellingen in werkplannen en beleidsnota's op een meetbare wijze.

6. Onderzoek of over de doeltreffendheid van het CJG (het behalen van de maatschappelijke doelen) bestuurlijk relevante informatie kan worden gegenereerd.

Aan het college van burgemeester en wethouders van Huizen

7. Rapporteer in het jaarverslag 2011 op welke wijze de contacten met het onderwijs zijn versterkt en in het werkplan 2012 en 2013 welke acties hiervoor nog dienen te worden ondernomen. Stel de functionele commissie zowel van het verslag als van de werkplannen op de hoogte.

8. Leg meetbaar vast in subsidieafspraken met de kernpartners welke prestaties dienen te worden geleverd in het kader van het CJG. Leg een relatie tussen prestaties en financiële middelen. Neem financiële maatregelen indien overeengekomen prestaties niet worden geleverd.

9. Spreek af met de provincie Noord Holland wanneer het overkoepelende informatiesysteem gereed is voor gebruik. Bewerkstellig dat het systeem uiterlijk in 2012 in gebruik kan worden genomen.

10. Rapporteer ultimo 2012 de functionele commissie over de uitwerking van de voorgestelde maatregelen.

Zienswijze/verzoek
Voordat wij dit rapport en onze aanbevelingen aan de raad aanbieden, stellen wij u graag in de gelegenheid uw zienswijze daarop aan de rekenkamercommissie kenbaar te maken. Wij verzoeken u vriendelijk onder verwijzing naar artikel 10, lid 7 van de Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie Huizen uw zienswijze uiterlijk op 22 december 2011 aan ons kenbaar te maken.
Uw zienswijze zal ook aan de raad worden aangeboden.

Gelet op het feit dat het onderhavige rapport nog vertrouwelijk is, verzoeken wij u vriendelijk prudent met dit rapport om te gaan.

Hoogachtend,
namens de rekenkamercommissie

P.J.M. van de Schoor,
ambtelijk secretaris

De rekenkamercommissie is een onafhankelijke door de gemeenteraad ingestelde commissie.

SAMEN WERKEN OF SAMENWERKEN

Een onderzoek naar de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin in Huizen

Rekenkamercommissie van de gemeente Huizen

In samenwerking met

De Algemene Rekenkamer

Inhoud

Inleiding 3

Hoofdstuk 1 Uitwerking onderzoek 4

1.1 Doel- en probleemstelling 4
1.2 Structuur en werkwijze 4

Hoofdstuk 2 Belangrijkste conclusies 5

Hoofdstuk 3 Bevindingen 8

3.1 Achtergrond 8
3.1.1 Maatschappelijk en financieel belang 8
3.1.2 Risico's voor de doeltreffendheid 9
3.1.3 Jeugd in Huizen 9
3.1.4 Jeugdbeleid in Huizen 11

3.2 Rol en functie van het CJG 12
3.2.1 Beleidsvoorbereiding in Huizen 12
3.2.2 Ambities in Huizen 15

3.3 Aanbod functies en taken in het CJG 16
3.3.1 CJG-locatie 16
3.3.2 Samenwerkingspartners in het CJG 16

3.4 Gemeentelijke regie op de CJG-vorming 18
3.4.1 Bestuurlijke en ambtelijke positionering 18
3.4.2 Afspraken met samenwerkingspartners 18
3.4.3 Evaluatie en bijsturing 19

3.5. Financiering van het CJG 19
3.5.1 Beschikbaarheid en inzet middelen 20
3.5.2 Verantwoording 20

3.6 Samenwerking en prestaties 21
3.6.1 Samenwerking in het kader van vroegtijdig signaleren van risico's in opvoeden en opgroeien. 21
3.6.2 Sluitende aanpak zorgcoördinatie 22

3.7 Wat levert samenwerking op 23
3.7.1 Beschikbaarheid van informatie uit de "Basisset indicatoren effectiviteit" 23
3.7.2 Beschikbaarheid van andere informatie over doelbereiking CJG 23

3.8 Knel- en verbeterpunten betreffende doelbereiking 24
3.8.1 Landelijk onderzoek 24
3.8.2 Laagdrempelig inlooppunt 24
3.8.3 Vroegtijdig problemen signaleren 25
3.8.4 Zorgcoördinatie 25

BIJLAGE 1 ONDERZOEKSVRAGEN 26
BIJLAGE 2 NORMENKADER 28

Inleiding

Alle gemeenten in Nederland moeten eind 2011 een CJG hebben. Een CJG is een netwerk waar laagdrempelig opvoed- en opgroeiondersteuning wordt aangeboden aan ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals, met een fysieke plek in de wijk. Een CJG heeft als taak de bestaande opvoed- en opgroeiondersteuning te verbinden, te verbeteren en te versterken.

Dit jaar deed zich de mogelijkheid voor samen met de Algemene Rekenkamer een onderzoek te doen naar de vorming van CJG's.

De invoering van CJG's is een onderwerp waarvoor onderzoek op onderscheiden bestuurslagen meerwaarde oplevert ten opzichte van onderzoek binnen één bestuurslaag. De lokale rekenkamer(commissie) brengt met dit onderzoek de gemeenteraad op de hoogte van de stand van zaken rond het 'eigen' CJG; daarmee kan de gemeenteraad zo nodig tijdig gaan bijsturen in de gewenste richting. Als zaken niet op gemeentelijk niveau opgelost kunnen worden, is de Algemene Rekenkamer de aangewezen instantie om de staatssecretaris van VWS op haar verantwoordelijkheid te wijzen.

Door het onderzoek in meerdere gemeenten op dezelfde wijze uit te voeren wordt bovendien onderlinge spiegeling (benchmarking) op de gemeenschappelijke aspecten mogelijk en kunnen *good practices* worden uitgewisseld. Zo worden conclusies versterkt en profiteren lokale rekenkamer(commissie)s optimaal van bevindingen in andere gemeenten.
Op het moment dat de Algemene Rekenkamer de benchmark heeft uitgevoerd, zal deze ook aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Hoofdstuk 1 Uitwerking onderzoek

1.1 Doel- en probleemstelling

De Rekenkamercommissie wil met dit onderzoek bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van het lokale jeugdbeleid.
In de eerste plaats kan met dit onderzoek de gemeenteraad zich een oordeel vormen of het CJG[1] voldoet aan landelijke en gemeentelijke beleidsambities en aan wet- en regelgeving.
In de tweede plaats doet de Rekenkamercommissie aanbevelingen om de effectiviteit van het CJG te kunnen verbeteren.
En op de derde plaats moet het onderzoek aanbevelingen voor de staatssecretaris van VWS opleveren.

Gelet hierop is de vraagstelling tweeledig en deze luidt voor de rekenkamercommissie:

- ligt de CJG-vorming in Huizen op koers (zowel in tijd als in kwaliteit) en draagt het CJG als middel bij aan de opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen tot 23 jaar en aan de coördinatie van zorg (één kind, één gezin, één plan)?;

en voor de Algemene Rekenkamer:

- Hoe staat het met de invoering van CJG's en vindt er (in de onderzochte gemeentes) echt samenwerking en integratie van hulpverlening plaats? Zijn uit ervaringen in de gemeenten verbeterpunten af te leiden die de inzet van de staatssecretaris van VWS vragen?

1.2 Structuur en werkwijze

Het onderzoek is gestructureerd aan de hand van de onderzoeksvragen (bijlage 1) en genormeerd aan de hand van het normenkader (bijlage 2).

Op basis van een dossieronderzoek zijn vraaggesprekken met sleutelfiguren gehouden.[2] Van de gesprekken zijn verslagen gemaakt die ter goedkeuring aan de geïnterviewden zijn voorgelegd.

Hoofdstuk 3 "Bevindingen" is ten behoeve van de benchmark aan de Algemene Rekenkamer gezonden.

---

[1] Waar gesproken wordt over het CJG bedoelt de Rekenkamercommissie niet alleen het CJG als een gebouw/inlooppunt, maar ook het virtuele CJG en alle professionals die werken voor of in het CJG of op andere locaties.

[2] De verantwoordelijke wethouder, een senior-beleidsmedewerker, de procesregisseur van het CJG en twee consulenten.

Hoofdstuk 2 Belangrijkste conclusies

Beleidsvoorbereiding en ambities van de gemeente

1. De gemeente heeft de invoering van het CJG voortvarend aangepakt. Op 12 maart 2009 is "Een CJG dat staat als een huis, Plan van aanpak CJG Huizen" gereed en op 12 mei 2009 heeft op basis daarvan besluitvorming door het college plaatsgevonden. Op 3 september, respectievelijk 8 oktober 2009 zijn met de diverse partners convenanten gesloten en in januari 2010 is het fysieke CJG geopend. Er is wel gekozen voor een groeimodel: er is gestart met opvoedondersteuning voor jongeren tot 12 jaar en zorgcoördinatie voor jongeren van 0 tot 23 jaar; in 2011 biedt men ook opvoedondersteuning voor jongeren van 12 tot 19 jaar.

2. Het CJG-beleid maakt onderdeel uit van het bredere jeugdbeleid van de gemeente, vastgelegd in de nota "Huizens jonge investering" uit 2005. Natuurlijk wordt in deze nota niet gesproken over het CJG, maar het CJG past wel in de acht in de nota uitgewerkte thema's. In de programmabegroting 2011 wordt het CJG slechts zijdelings genoemd.

3. Om een beeld te schetsen van de Huizer jeugd heeft de gemeente bij de voorbereiding van het CJG een bescheiden 'startfoto' gemaakt[3].
De behoeften en wensen van de doelgroep komen hierin niet aan de orde.

4. De beleidsdoelen voor het CJG heeft de gemeente vastgelegd in het Plan van aanpak Centrum voor Jeugd en Gezin en in twee convenanten (één met de gemeente en de kernpartners van het CJG en één met de regiogemeenten en de bij het CJG betrokken instellingen). Deze ambities zijn in overeenstemming met de landelijke ambities, die – in afwachting van wetgeving – zijn neergelegd in het basismodel CJG[4].
In de beleidsvoorbereiding is aandacht besteed aan de outputdoelen van het CJG (deze zijn echter niet gekwantificeerd en dus niet meetbaar) en aan de benodigde middelen.

5. De maatschappelijke doelstellingen van het CJG en van de beoogde zorgcoördinatie zijn in het plan van aanpak en in de twee convenanten niet toetsbaar geformuleerd.

---

[3] Het aantal jongeren in de leeftijd 0 tot en met 22 jaar is in beeld gebracht. Er is een schatting van het percentage opvoeders dat vragen heeft over de opvoeding. Het aantal kinderen en jongeren dat besproken is in het buurtnetwerk (12-) respectievelijk het signaleringsnetwerk (12+) is bekend. Verder is geregistreerd het percentage opvoeders dat het consultatiebureau heeft bezocht en het aantal personen dat het opvoedspreekuur heeft bezocht.

[4] Basismodel CJG (taken)

- jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus en GGD);
- de vijf preventieve WMO-taken op het terrein van opvoed- en opgroeiondersteuning:
  * informatie en advies geven;
  * (vroeg)signaleren van problemen;
  * mensen verwijzen naar het lokale en regionale hulpaanbod;
  * licht pedagogische hulp bieden;
  * de zorg voor jongeren en gezinnen coördineren;
- schakel met Bureau Jeugdzorg;
- schakel met onderwijs (vaak via zorgafstemmingsteams).

Realisatie CJG

6. Het CJG voldoet niet geheel aan het Basismodel CJG.
   - De vijf WMO-taken (informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg) hebben een centrale rol in het CJG, waarbij wordt aangetekend dat de taak "signalering" onvoldoende wordt uitgevoerd.
   - Vanuit het CJG vindt afstemming plaats met Bureau Jeugdzorg en het onderwijs. Hierbij wordt opgemerkt dat de contacten met het onderwijs nog dienen te worden versterkt. Het onderwijs is geen kernpartner. Het primair onderwijs neemt geen deel aan het casusoverleg. Het CJG (als organisatie) is niet vertegenwoordigd in het Zorgafstemmingsteam van de scholen. Het onderwijs rapporteert bij problemen onvoldoende aan het CJG.

7. De eerstelijnszorg, de gemeentelijke diensten Werk&Inkomen en Schuldhulpverlening zijn niet of nauwelijks bij het CJG betrokken.

Regierol gemeente

8. De gemeente heeft de regiefunctie belegd bij de procesregisseur; deze is in dienst van de gemeente en manager van het CJG. Zij onderhoudt de contacten binnen het gemeentelijk apparaat (op bestuurlijk niveau en met de beleidsmedewerker binnen de gemeente) en met het CJG.
In de beide convenanten zijn afspraken tussen samenwerkingspartners uit de jeugdketen tot stand gekomen. In dit kader is ook een escalatiemodel overeengekomen. Hierdoor kan de burgemeester uiteindelijk voor een cliënt die dringend zorg behoeft een instelling aanwijzen die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de zorg. Van het escalatiemodel is in Huizen nog geen gebruik gemaakt.

9. In subsidieafspraken met Versa heeft de gemeente vastgelegd welke taken dienen te worden uitgevoerd in het kader van het CJG. Een relatie tussen prestaties en financiële middelen is daarbij niet gelegd. Voor de overige kernpartners zijn geen prestaties vastgelegd. (Met BJZ is overigens geen subsidierelatie.)

10. Het College van B&W legt op een heldere wijze verantwoording af over de besteding van middelen aan het CJG; deze verslaglegging is niet aan de raad aangeboden, maar wel op het raadsinformatiesysteem geplaatst, zodat het door raadsleden wel is in te zien. Huizen financiert in 2011 het CJG voorlopig voor een bedrag van € 213.885,-. Dit bedrag is volledig afkomstig uit de BDU. De gemeente zet geen eigen middelen in.

11. Onder regie van de gemeente is één CJG tot stand gekomen met als belangrijk doel één kind, één gezin, één plan. Hiervoor vindt casusoverleg plaats. Het casusoverleg is vooralsnog niet succesvol. Vanaf mei 2010 is er geen nieuwe casus 12- meer ingebracht; vanaf mei tot augustus 2010 is er geen nieuwe casus 12+ gemeld; sindsdien zijn er vier nieuwe casussen gemeld.

12. De gemeente heeft wel informatie over het aantal bezoekers, websitebezoek, aantal vragen, aard en onderwerp van de vragen en het aantal doorverwijzingen, maar over de doeltreffendheid (het behalen van de maatschappelijke doelen) is geen informatie beschikbaar.

Effectiviteit CJG

13. Er ontbreekt een overkoepelend registratiesysteem in het CJG. De CJG-partners werken nu nog met eigen registratiesystemen. Vanuit het uitgangspunt "één kind, één gezin, één plan" streeft de gemeente naar één geïntegreerd gegevensoverzicht. Uitgangspunt daarbij is enkelvoudige opslag en (gecontroleerd) meervoudig gebruik.
De provincie Noord Holland is momenteel bezig een informatiesysteem te ontwikkelen, dat naar verwachting in 2013 gereed zou moeten zijn. Er is echter geen afspraak gemaakt over de opleveringsdatum van het informatiesysteem.

14. Er wordt onvoldoende gebruik gemaakt van de Verwijsindex. Dit instrument is in augustus 2010 regionaal ingevoerd. Het registreert zorgmeldingen en als er twee of meer meldingen worden gedaan over dezelfde jeugdige ontstaat er een "match". De procesregisseur gaat na of de match goed wordt opgepakt en/of neemt zelf de regie over de te bieden hulp.
Omdat er van het instrument onvoldoende gebruik wordt gemaakt, laat de vroegtijdige signalering te wensen over en worden er onvoldoende casussen besproken.
Lang was onduidelijk hoeveel zorgmeldingen er daadwerkelijk zijn gedaan; het instrument functioneert dus ook technisch nog onvoldoende.

15. Met de partners die de convenanten hebben ondertekend zijn diverse afspraken gemaakt. Toch is er sprake van een problematische aansturing binnen het CJG-netwerk. Het netwerkmodel van het CJG wordt door de gemeente, i.c. de geïnterviewden, als lastig ervaren; een hiërarchische aansturing is niet mogelijk. De kernpartners moeten samenwerken in het CJG, maar krijgen volgens de geïnterviewden ook vanuit de eigen organisatie opdrachten. De geïnterviewden zijn van mening dat iedere organisatie zijn eigen belangen nog te veel voorop stelt.

Hoofdstuk 3 Bevindingen

3.1 Achtergrond

In dit onderzoek worden de bevindingen beschreven. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode juli-augustus 2011.

Alle gemeenten in Nederland moeten eind 2011 een CJG hebben. Een CJG is een netwerk waar laagdrempelige opvoed- en opgroeiondersteuning wordt aangeboden aan ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals, met een fysieke plek in de buurt. Een CJG heeft als taak de bestaande opvoed- en opgroeiondersteuning te verbeteren en te versterken (zie kader). In het beleidsprogramma "Alle kansen voor alle kinderen"[5] van de minister voor Jeugd en Gezin en bij (voorgestane) wet- en regelgeving betreffende het CJG[6] worden drie ambities voor het CJG geformuleerd:

- laagdrempelig inlooppunt voor opvoed- en opgroeiondersteuning;
- vroegtijdig problemen signaleren, bereiken van risicogroepen;
- snel goed en gecoördineerd advies en hulp bieden(één gezin, één plan).

CJG Profiel (Uit: Factsheet Programma Ministerie voor Jeugd en gezin, 2007):

- bundelt lokale functies en taken op het terrein van gezondheid, opgroeien en opvoeden;
- is een fysiek en laagdrempelig inlooppunt;
- is in elke gemeente/wijk te vinden onder dezelfde naam;
- heeft een positieve uitstraling gericht op preventie en signalering;
- biedt advies en lichte hulp;
- coördineert/schakelt met alle mogelijke voorzieningen op jeugdbeleid, gezondheidszorg en jeugdzorg;
- zou, indien nodig, bemoeizorg kunnen arrangeren;
- is van en voor een doelgroep van kinderen en jongeren van -9maanden tot 23 jaar oud en hun ouders;
- is voor alle culturen even laagdrempelig;
- is tevens een vraagbaak voor professionals;
- streeft naar uniforme signalering en
- maakt gebruik van de Verwijsindex en het Elektronisch Kinddossier.

3.1.1 Maatschappelijk en financieel belang

Ieder kind moet de kans krijgen gezond en veilig op te groeien, zijn talenten te ontwikkelen en plezier te hebben en zich goed voor te bereiden op zijn toekomst. In het bestuursakkoord 'Samen aan de slag' van 7 juni 2007 hebben de VNG en het Rijk afgesproken dat opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen tot 23 jaar vanzelfsprekend wordt, makkelijk te bereiken en voldoende voorhanden is. Het CJG is een middel om dat doel te bereiken. Zo zou kunnen worden voorkomen dat een kleine opvoedvraag een grote zorgvraag wordt.
In het bestuursakkoord is afgesproken dat elke gemeente in 2011 minimaal één laagdrempelig fysiek inlooppunt gerealiseerd heeft waar ouders en kinderen terecht kunnen met hun vragen.

---

[5] Programma voor Jeugd en Gezin 2007-2011, *Alle kansen voor alle kinderen*, Tweede Kamer, 2006-2007, 31 001, nr. 5

[6] In een brief van 16 november 2007, kenmerk DJB/APJB-2820163 wordt door de minister voor Jeugd en Gezin aangegeven dat de centra voor jeugd en gezin verankerd gaan worden in de Wet op de jeugdzorg.

Gemeenten krijgen voor de invoering van het CJG in de jaren 2008-2011 een bijdrage van het Rijk. Deze bijdrage wordt ter beschikking gesteld in de vorm van een Brede Doel Uitkering (BDU) Jeugd en Gezin. Voor Huizen bedraagt de BDU in 2011 € 864.474. De voorlopige, directe kosten voor het CJG bedragen in 2011: € 213.885.

3.1.2 Risico's voor de doeltreffendheid

Onderzoeken in gemeenten waar al enige tijd een CJG functioneert, laten zien dat de doeltreffendheid van het CJG wordt bedreigd door omstandigheden die zich in vrijwel alle gemeenten voordeden. Institutionele en financiële schotten blijken bijvoorbeeld moeilijk te doorbreken en er is onduidelijkheid over wat moet worden verstaan onder een CJG en wat/wie er wel/niet toe hoort. Samenwerking blijkt nog maar beperkt en voornamelijk op papier plaats te vinden.[7] [8] [9]

3.1.3 Jeugd in Huizen

Jongeren van 0 tot en met 19 jaar (10.378) maken bijna een kwart uit van de totale bevolking in Huizen.[10] Als het gaat om het welzijn van kinderen staat Huizen in de rangorde van de gemeenten (431) op plaats 265 (waarbij de gemeente met het minste welzijn op plaats 1 staat).[11]
Uit figuur 1 blijkt dat veel Huizer jongeren de school voortijdig verlaten. Daarnaast ligt zowel de kindersterfte als de zuigelingensterfte in Huizen behoorlijk boven het landelijk gemiddelde. Voor wat betreft de kindersterfte wordt verwezen naar de noot onder figuur 1.

---

[7] Programma voor jeugd en Gezin 2007-2011 'Alle kansen voor alle kinderen', Tweede Kamer 2006-2007, 31 001, nr. 5

[8] De CJG-vorming begin 2010, een doorkijk bij 10 gemeenten, Regioplan, 2010

[9] Digitaal geschakeld, inventarisatie van de informatievoorziening binnen de centra voor jeugd en gezin, Alares, 2009

[10] Centraal Bureau voor de Statistiek, demografische kerncijfers per gemeente 2009

[11] Verwey-Jonker Instituut, Alle kinderen in tel, 2010. Uitgangspunt zijn 12 indicatoren; de scores van deze indicatoren zijn per gemeente bij elkaar opgeteld. De rangorde van de gemeenten is bepaald op basis van deze scores.

Figuur 1
Jeugd in Huizen in 2008, vergeleken met Noord Holland en Nederland
Uit: Kinderen in Tel (Verwey-Jonker Instituur, 2010)

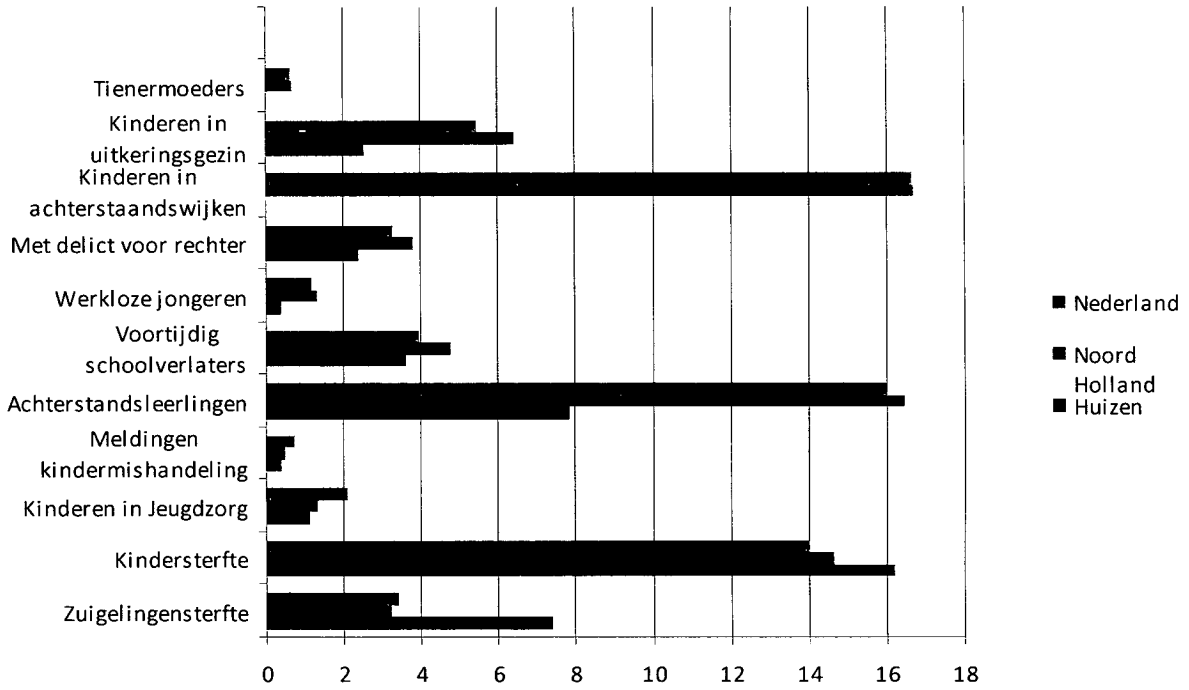

Legenda bij figuur 1:

Tienermoeders (per 100 15-19-jarige meisjes)

Kinderen in uitkeringsgezin (per 100 0-17-jarigen)

Kinderen in achterstandswijken (per 100 0-17-jarigen)

Met delict voor rechter (per 100 12-21-jarigen)

Werkloze jongeren (per 100 16-22-jarigen)

Voortijdig schoolverlaters (per 100 4-12-jarigen)

Achterstandsleerlingen (per 100 leerlingen in VO en MBO)

Melding kindermishandeling (per 100 0-17-jarigen)

Kinderen in Jeugdzorg (per 100 0-17- jarigen)

Kindersterfte (per 100.000 kinderen van 1-15)[12]

Zuigelingensterfte (per 1000 levendgeboren kinderen van 0-1)

3.1.4 Jeugdbeleid in Huizen

[12] Het gaat om het aantal kinderen in de leeftijd van 1 tot en met 14 jaar dat sterft ongeacht de oorzaak. Omdat het absolute aantal kinderen in die leeftijd dat sterft in Nederland zeer gering is wordt dit cijfer per 100.000 kinderen in die leeftijd weergegeven. Omdat elk sterfgeval zwaar telt in deze indicator wordt het gemeentelijke cijfer als vijfjaarsgemiddelde weergegeven.

De gemeente heeft haar doelstellingen voor het jeugdbeleid neergelegd in de nota "Huizens jonge investering 2005-2009" (van 10 januari 2005). De algemene doelstelling van het jeugdbeleid is: "het creëren van optimale ontwikkelingskansen voor alle jeugdigen en de nodige voorzieningen of middelen voor de jeugd te versterken binnen de gemeente".
De ambities voor het jeugdbeleid zijn vervat in acht thema's.

1. Integraal jeugdbeleid; investeren in jong Huizen

   De algemene voorzieningen voor jeugdigen moeten op peil blijven. Het aanbod moet in een goede verhouding staan met het aantal kinderen en jongeren in de gemeente. Het jeugdbeleid richt zich op het vergroten en benutten van kansen en het beperken van risicogedrag van jeugdigen.

2. Opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering; het leven begint bij nul

   Jeugdigen moeten opgroeien tot volwaardige burgers. Dit betekent dat hen van jongs af aan de kansen en mogelijkheden geboden moeten worden om zich zowel sociaal, fysiek als cognitief te ontwikkelen. Hierbij is preventie het kernwoord, achterstanden moeten worden voorkomen en risico's vroegtijdig gesignaleerd.

3. Jeugdzorg; recht op zorg

   Adequaat reageren op de problemen die jeugdige hebben, kan helpen voorkomen dat problemen bij het opgroeien en opvoeden van jeugdigen ontstaan en onnodig verergeren.

4. Risicoleerlingen; onderwijs een goede basis

   Een afgeronde opleiding is voorwaarde voor een goede startpositie in de maatschappij. Verder is het onderwijs een belangrijke vindplaats als het gaat om risicosignalering. Deze signalen moeten hun weg vinden binnen de hulpverlening.

5. Veiligheid; op en rondom de school

   Veiligheid is de basisvoorwaarde voor een prettige leer- en werkomgeving. Het is daarom van belang dat de school een veilige plek is. Scholen besteden daarom aandacht aan waarden en normen en het omgaan met elkaar. Indien nodig roepen scholen de hulp in van bijvoorbeeld de politie, maatschappelijk werk, of de gemeente.

6. Jongeren en criminaliteit; met vallen en opstaan

   Veel wordt ingezet om te voorkomen dat jongeren afglijden tot normoverschrijdend gedrag. Zaak is om wanneer ze afglijden of dreigen af te glijden snel en consequent te reageren.

7. Participatie; jouw stem telt

   Beleid wordt samen met de jeugd gemaakt. Door participatie wordt duidelijk dat de jeugd serieus wordt genomen; het beleid wordt daardoor beter verankerd. Participatie speelt een belangrijke rol bij de binding van jongeren aan de maatschappij en rust hen beter toe op hun latere rol daarin.

8. Ontmoeting en vrije tijd; waar moet je zijn

   Jongeren hebben behoefte aan een veilige plek, waar ze elkaar kunnen ontmoeten en hun eigen jongerencultuur kunnen creëren en uitoefenen. Het is van belang dat er binnen de gemeente voldoende ruimte en aanbod is voor sport, spel en ontmoeting, zonder dat anderen daar overlast van ondervinden.

De ambities van de gemeente liggen vast in de nota "Huizens jonge investering 2005-2009". In het kader van dit onderzoek zijn de volgende ambities relevant:

- Er wordt veel belang gehecht aan opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering.
- Het adequaat reageren op problemen die jeugdigen hebben (om erger te voorkomen) wordt als een recht gezien.

3.2 Rol en functie van het CJG

3.2.1 Beleidsvoorbereiding in Huizen

Bij de voorbereiding van het CJG heeft de gemeente een bescheiden 'startfoto' gemaakt.

- Het aantal jongeren in de leeftijd 0 tot en met 22 jaar is in beeld gebracht.
- Er is een schatting van het percentage opvoeders dat vragen heeft over de opvoeding.
- Het aantal kinderen en jongeren dat besproken is in het buurtnetwerk 12- respectievelijk het signaleringsnetwerk 12+ is bekend.
- Het percentage opvoeders dat het consultatiebureau heeft bezocht en
- Het aantal personen dat het opvoedspreekuur heeft bezocht.

In het "Plan van aanpak Centrum voor Jeugd en Gezin", vastgesteld op 12 mei 2009 (waarin wordt verwezen naar het uitgebreide "Een CJG dat staat als een huis, Plan van aanpak CJG Huizen") wordt uitgegaan van de oprichting van een (operationeel) CJG in het najaar van 2009. Hierbij werd uitgegaan van een groeimodel. Bij de start zou de nadruk gelegd worden op de doelgroep opvoeders van kinderen tot 12 jaar en de zorgcoördinatie van jongeren tussen 12 en 18 jaar. Het centrum zou doorgroeien naar een centrum voor de doelgroep -9 maanden tot 19 jaar en vervolgens zou de doelgroep tot 23 jaar betrokken worden.

Het CJG dient te bieden:

- een laagdrempelig, toegankelijk centrum voor ouders en jeugdigen;
- opgroei- en opvoedingsondersteuning;
- een sluitende aanpak in de jeugdketen, één kind, één gezin, één plan.

De doelgroep bestaat uit opvoeders, jeugd van -9 maanden tot 23 jaar en professionals bij de jeugdinstellingen.
De primaire deelnemers (kernpartners) worden:

- GGD Gooi en Vechtstreek, integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar;
- Versa Welzijn, o.a. opvoedingsondersteuning en maatschappelijk werk;
- Amaris, Christelijk maatschappelijk werk;
- Bureau Jeugdzorg, indicatiestelling van de zorg;
- gemeente Huizen.

In Huizen zijn de CJG-plannen nader uitgewerkt in het "Convenant Centrum voor Jeugd en Gezin Gemeente Huizen" (ondertekend door de gemeente en de kernpartners op 3 september 2010). In dit convenant worden de uitgangspunten, doelen, doelgroep, werkwijze, personele inzet en de financiering van het CJG vastgelegd.
Daarnaast is op 8 oktober 2009 het "Raamconvenant Centrum voor Jeugd en Gezin regio Gooi en Vechtstreek" gesloten. Dit convenant is ondertekend door 23 partijen, de regiogemeenten en de bij het CJG betrokken instellingen. Het verwoordt de missie en de visie op het CJG in de regio Gooi en Vechtstreek; daarnaast worden de afspraken tussen de betrokken partijen benoemd. Belangrijk onderdeel van het convenant is artikel 5 "Vormgeving"; hierin wordt vastgelegd dat het CJG bestaat uit een lokale frontoffice (de lokale fysieke toegang van het CJG) en de regionale backoffice (complementair en ondersteunend aan de lokale frontoffices in de regio).
In het najaar van 2011 zou het fysieke CJG worden geëvalueerd en een klanttevredenheidsonderzoek worden gedaan.

Op 29 april 2010 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeente Huizen en Blaricum over de inzet van de procesregisseur Huizen voor de gemeenten Blaricum en Laren.

Het CJG neemt een centrale plaats in in het op 14 september 2007 verschenen Programma "Alle kansen voor alle kinderen" van de minister voor Jeugd en Gezin.
Op 16 november 2007 heeft de minister voor Jeugd en Gezin in een brief aan de colleges van b&w van de Nederlandse gemeenten[13] aangegeven dat gemeenten de regierol moeten vervullen in de lokale jeugdketen, om te komen tot sluitende afspraken tussen partijen uit de jeugdketen en zorgcoördinatie in de zin van "één kind, één gezin, één plan".

In figuur 2 wordt de ontwikkeling van het CJG-beleid in Huizen in de tijd weergegeven, in relatie tot het rijksbeleid.

[13] Brief met kenmerk DJB/APJB-2820163

Figuur 2
Tijdsbalk gemeentelijke CJG-beleid (in relatie tot rijksbeleid)

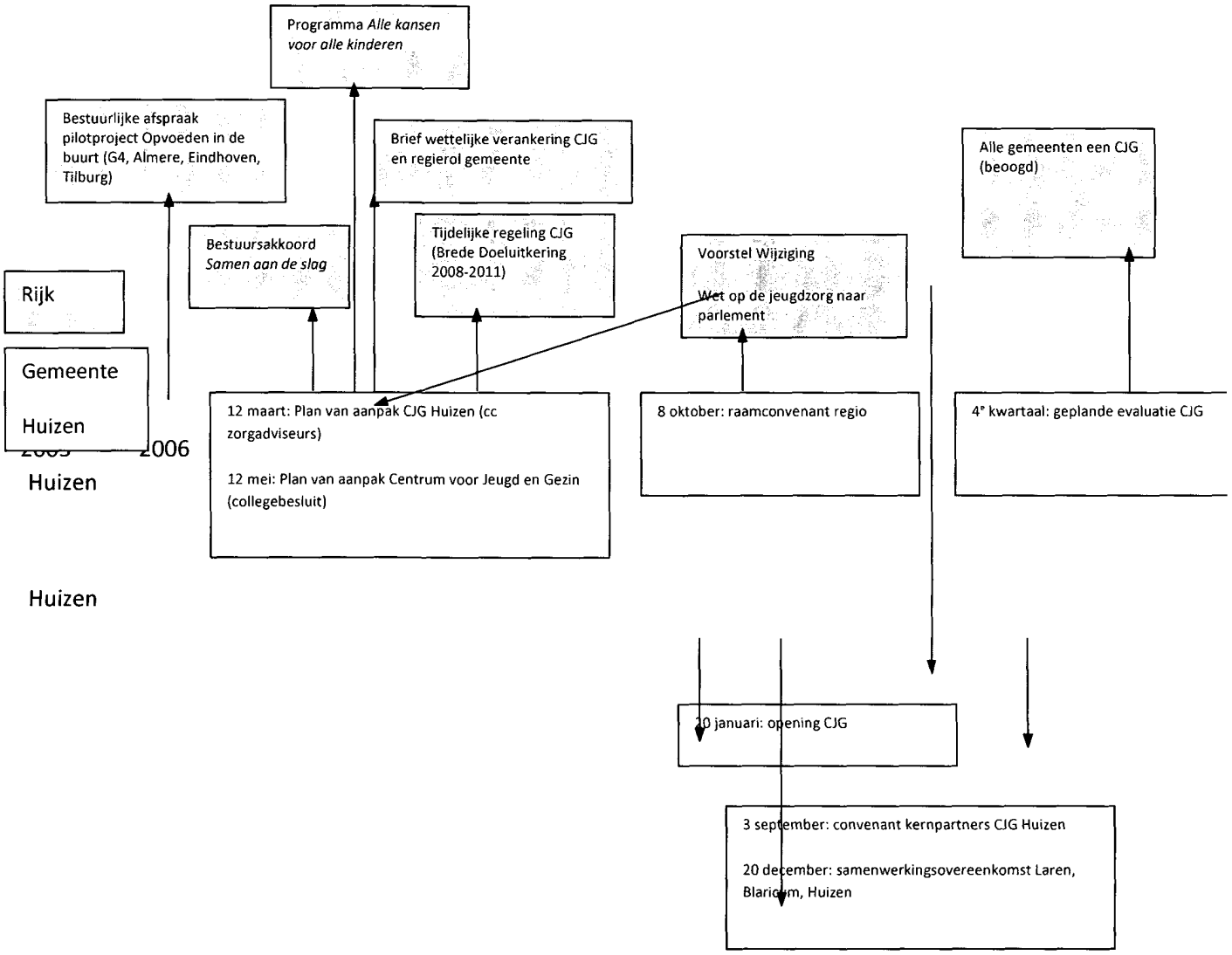

3.2.2 Ambities in Huizen

De doelgroepen die Huizen met het CJG uiteindelijk beoogt te bereiken zijn jongeren tot 23 jaar, de gezinnen waarin zij opgroeien en professionals betrokken bij opvoeden en opgroeien.

In het "Plan van aanpak CJG Huizen, Een CJG dat staat als een huis" blijkt een hoog ambitieniveau. De ambitie laat zich samenvatten onder de noemer "elk kind een kans op een eerlijke toekomst" en "één kind, één gezin, één plan, met één zorgcoördinator".
Het CJG wordt geen geheel nieuwe zorgvoorziening maar bundelt de signalen over kinderen en gezinnen en koppelt bestaande jeugdnetwerken. Het CJG is een preventieve jeugdvoorziening en richt zich op het beantwoorden van opvoed- en opgroeivragen en is de toegang naar het (geïndiceerde) jeugdnetwerk.
Via het CJG worden lichte vormen van hulp geboden zoals maatschappelijk werk, opvoedcursussen, opvoedspreekuren, etc. Bij zwaardere, complexere problematiek wordt door Bureau Jeugdzorg een indicatie gesteld en ligt de verantwoordelijkheid van het hulpaanbod bij Bureau Jeugdzorg.

Doel van het CJG in Huizen is:
- uitvoering geven aan de vijf preventieve WMO-taken:
1. informatie en advies;
2. signalering;
3. beoordeling en toeleiding naar hulp;
4. licht pedagogische hulp;
5. coördinatie van zorg.
- het bieden van optimale ontwikkelingskansen aan jeugdigen in Huizen en
- het bieden van een sluitende jeugdketen.

In "Een CJG dat staat als een huis, Plan van aanpak CJG Huizen" wordt het basismodel CJG[14] uitgewerkt (zie kader).

Basismodel CJG
- jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus en GGD);
- de vijf preventieve WMO-taken[15] op het terrein van opvoed- en opgroeiondersteuning:
  * informatie en advies geven
  * (vroeg)signaleren van problemen
  * mensen verwijzen naar het lokale en regionale hulpaanbod
  * licht pedagogische hulp bieden
  * de zorg voor jongeren en gezinnen coördineren;
- schakel met Bureau Jeugdzorg;
- schakel met onderwijs (vaak via Zorg- en Adviesteams).

[14] Op 22 juni 2007 zijn het Rijk, de VNG, het IPO, GGD Nederland, Actiz en de MO-groep jeugdzorg (thans Jeugdzorg Nederland) dit *Basismodel Centrum voor Jeugd en Gezin* overeengekomen.
[15] Taken op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Dit is een participatiewet waarin staat dat iedereen moet kunnen meedoen in de maatschappij.

De opzet en de doelstellingen van het CJG in Huizen zijn daarmee in lijn met het rijksbeleid.

De Huizer doelstellingen zijn geformuleerd op activiteitenniveau, niet gekwantificeerd en niet meetbaar. De beoogde maatschappelijke effecten (outcomedoelstellingen) zijn in deze stukken niet opgenomen.
In de nota "Centrum voor jeugd en gezin, jaarverslag 2010 en werkplan 2011" wordt verslag gedaan over het jaar 2010. In dat verslag worden kwantitatieve gegevens genoemd (zoals het aantal opvoeders, jongeren en professionals dat contact heeft gezocht). In het werkplan 2011 worden doelstellingen op activiteitenniveau geformuleerd; vele daarvan worden niet meetbaar geformuleerd. Toetsbare, beoogde maatschappelijke effecten worden niet aangetroffen. Een en ander geldt ook voor de programma's maatschappelijke ondersteuning 2010 en 2011 in de programmabegroting.

3.3 Aanbod functies en taken in het CJG

3.3.1 CJG-locatie

De gemeente Huizen heeft één inlooppunt gerealiseerd. De CJG-locatie is gevestigd in het wijkcentrum Holleblok. Vragen kunnen ook telefonisch of via de website, www.cjghuizen.nl worden gesteld. De website geeft informatie over de diensten die het CJG aanbiedt, gesorteerd naar de verschillende levensfasen. Via de website of telefonisch kunnen vragen worden gesteld.
Het CJG is op maandag en woensdag van 8.30 tot 12.30 uur, op dinsdag en donderdag van 13.00 tot 17.00 uur en op vrijdag (één dagdeel) op afspraak geopend.
Er is geïnvesteerd in de naamsbekendheid en de zichtbaarheid van het centrum en over de producten die het CJG aanbiedt. Onder andere door een opendag voor ouders, een abri-campagne, persberichten en lezingen (jaarverslag 2010).

3.3.2 Samenwerkingspartners in het CJG

Het "Convenant Centrum voor Jeugd en Gezin" is op 3 september 2010 ondertekend door de gemeente en vier kernpartners die echter fysiek geen deel uitmaken van het CJG. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het CJG bemenst wordt door vier bij de gemeente gedetacheerde consulenten; twee daarvan zijn gedetacheerd vanuit de GGD en twee vanuit Versa.
Het CJG voert de vijf preventieve jeugdtaken uit die volgens het Basismodel minimaal moeten worden geboden. Dat is af te leiden uit de verslaglegging.[16] Hierbij dient te worden opgemerkt dat de functie (vroeg)signaleren vooral voor de kinderen tot 12 niet goed verloopt; sinds mei 2010 is er geen nieuwe casus meer ingebracht.
In 2010 zijn in totaal 2 (12-)casussen besproken, terwijl er in dat zelfde jaar zes (12+)casussen zijn besproken (zie Centrum voor Jeugd en Gezin jaarverslag 2010 en werkplan 2011, pag. 5).
Dit heeft in belangrijke mate te maken met het feit dat onvoldoende gebruik wordt gemaakt van de verwijsindex[17]; vanaf augustus tot en met december 2010 zijn slechts 20 meldingen gedaan (zie Jaarverslag 2010, pag. 19).

---

[16] Jaarverslag 2010 (niet gedateerd). Centrum voor jeugd en gezin jaarverslag 2010 en werkplan 2011, 16 maart 2011. Het centrum voor jeugd en gezin Huizen in cijfers (20 januari-31 december 2010). Cijfers CJG over de periode 3-1-2011 tot 30-6 2011, eerste halfjaar 2011.

[17] Dit instrument is in augustus 2010 regionaal ingevoerd. Het registreert zorgmeldingen en als er twee of meer meldingen worden gedaan over dezelfde jeugdige ontstaat er een "match". De procesregisseur monitort of de match goed wordt opgepakt en/of neemt zelf de regie over de te bieden hulp.

Daarnaast leeft bij diverse geïnterviewden[18] de opvatting dat de bereidheid tot het delen van informatie onvoldoende aanwezig is en dat de organisaties de neiging hebben de problematiek binnen de eigen organisatie te houden en de zorg onvoldoende op elkaar afstemmen.

Sommige taken worden in de CJG-locatie zelf aangeboden: zoals informatie en advies over opvoeden en opgroeien en licht pedagogisch hulp bij opvoeden en opgroeien, toeleiding (doorverwijzing en bemiddeling) en de coördinatie van zorg.
Ouders kunnen meteen antwoord krijgen op hun vragen en ondersteuning bij de opvoeding in maximaal drie gesprekken; ze worden niet doorverwezen, maar direct geholpen.
Het onderwijs is geen kernpartner. Het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs nemen geen deel aan het casusoverleg. (Met ingang van augustus 2010 is het 12+ overleg overigens gesplitst is in een signaleringsoverleg met het "voorveld", waaraan onder andere de interne begeleiders van scholen deelnemen en het casusoverleg met de vaste partners.
Het CJG (als organisatie) is niet vertegenwoordigd in het ZAT-overleg van scholen voor voortgezet onderwijs (maar BJZ wel). Het onderwijs rapporteert bij problemen onvoldoende aan het CJG.
Vanuit het CJG zijn er veel contacten met het basisonderwijs. De consulenten gaan veel naar de basisscholen toe.[19]
In het werkplan 2011 wordt aangegeven dat de contacten met het primair onderwijs dienen te worden versterkt. Samenwerking met de de Zorg Advies Teams in het primair onderwijs[20] dient nog gestalte te krijgen.

In het Basismodel worden – naast de functies die een CJG minimaal moet bieden – ook dertien 'aanpalende' functies genoemd waarmee verbinding gezocht kan worden. Deze verbindingen zijn van belang voor het vroegtijdig signaleren van problemen ('vindplaatsen' voor opgroei- en opvoedingsproblemen) en/of voor het realiseren van de beoogde zorgcoördinatie.
Hoe de beoogde zorgcoördinatie vorm moet krijgen heeft de gemeente beschreven in het Raamconvenant centrum voor jeugd en gezin (zie hiervoor hoofdstuk 5). Het convenant is ondertekend door de regiogemeenten en de CJG-kernpartners (exclusief Amaris), en door elf overige partijen die de volgende "aanpalende functies" uit het Basismodel vertegenwoordigen:

- kinderopvang;
- peuterspeelzaalwerk inclusief voorschoolse educatie;
- leerplicht;
- 53 scholen basisonderwijs en één school voor speciaal basisonderwijs (Samenwerkingsverband Weer samen naar school 3001);
- algemeen maatschappelijk werk;
- welzijnswerk;
- jongerenwerk;
- gehandicaptenzorg;
- jeugd- en volwassenen GGZ en verslavingszorg.

Er zijn geen expliciete verbindingen gelegd met de gemeentelijke afdeling sociale zaken en met de politie.

[18] Vooral bij de wethouder, de procesregisseur, en twee consulenten
[19] Interview met senior beleidsmedewerker, 20 juli 2011,
[20] Jaarverslag 2010-april 2011 procesregisseurs CJG Gooi en Vechtstreek, p 5

3.4 Gemeentelijke regie op de CJG-vorming

3.4.1 Bestuurlijke en ambtelijke positionering

De wethouder Jeugd c.a. is in het College van B&W bestuurlijk verantwoordelijk voor het CJG.
De regietaken van de gemeente betreffende het CJG vallen onder het team beleid WMO, dat is gesitueerd binnen de afdeling maatschappelijke ondersteuning. Bij het team beleid WMO houden twee personen zich bezig met het thema jeugd en gezin; één senior-beleidsmedewerker en de procesregisseur
De procesregisseur geeft leiding aan het fysieke CJG en kan – als de zorg stagneert en partijen geen overeenstemming bereiken – zo nodig opschalen naar bestuurlijk niveau door de burgemeester in te schakelen om een partij aan te wijzen die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de zorg (raamconvenant, artikel 8).

3.4.2 Afspraken met samenwerkingspartners

De concrete afspraken tussen de gemeente en de kernpartners voor het jaar 2011 voor het CJG worden

- voor Versa vastgelegd in de subsidiebeschikking[21], waarbij geen concreet bedrag voor de in het kader van het CJG uit te voeren taken is genoemd. De afspraken met Versa zijn niet exact meetbaar geformuleerd (zie onderstaande tabel). Op deze subsidie voor Versa is de Algemene Subsidieverordening voor de gemeente Huizen van toepassing;
- voor de GGD gedeeltelijk in de begroting[22] weergegeven; meegedeeld wordt dat in het kader van de samenwerking met het CJG door de GGD wordt deelgenomen aan het casusoverleg; er is geen duidelijke relatie tussen middelen en voor het CJG te leveren prestaties;
- voor Amaris niet vastgelegd;
- voor Bureau jeugdzorg naast hetgeen is overeengekomen in de beide convenanten niet vastgelegd (De gemeente heeft geen subsidierelatie met BJZ).

Er is geen separate verslaglegging van de kernpartners voor wat betreft de CJG-taken.
De werkwijze van de gemeente Huizen is dat voornamelijk op basis van het gemeentelijk werkplan 2011 het CJG wordt aangestuurd. Dit werkplan geeft redelijk gedetailleerd aan, maar niet overal goed meetbaar geformuleerd, wat dient te worden gedaan.
De subsidieafspraken voor 2011 bieden het volgende beeld.

Versa	- neemt deel aan het casusoverleg 12- en 12+; brengt casussen aan; - coördineert casusoverleg 12+; - verwijst indien nodig naar externe hulpverlening en coördineert deze; - verzamelt informatie, registreert en rapporteert; - verleent opvoedingsondersteuning (aantal cliëntcontacten, gesprekken, trajecten, etc. op jaarbasis wordt genoemd).
GGD	- neemt deel aan het casusoverleg 12- en 12+.
Amaris	
BJZ	

[21] Beschikking 2011, 7 januari 2011, nr. ink1013613; hierin staat dat de taken en prestaties conform de begroting 2011 dienen te worden uitgevoerd. In de subsidieaanvraag 2011, 30 november 2010 (begroting), worden de uit te voeren taken in het kader van het CJG opgesomd.
[22] De GGD-begroting is onderdeel van de Gewestbegroting; de gemeentelijke bijdrage voor de GGD wordt niet op basis van een beschikking gegeven.

3.4.3 Evaluatie en bijsturing

In het werkplan 2011 is opgenomen dat in het derde en vierde kwartaal het fysieke CJG, en de zorgcoördinatie worden geëvalueerd en dat een klanttevredenheidsonderzoek zal worden uitgevoerd. Een en ander is ter hand genomen maar tijdens de onderzoeksperiode nog niet afgerond.
In het Convenant Centrum voor jeugd en Gezin gemeente Huizen is in artikel 4 opgenomen dat het CJG "regelmatig wordt geëvalueerd" en in artikel 6 dat "op initiatief van de gemeente Huizen" partijen jaarlijks de samenwerking evalueren en na 1 januari 2012 de afspraken in het convenant. De evaluaties zijn nog niet ter hand genomen.
In het Raamconvenant centrum voor jeugd en gezin regio Gooi en Vechtstreek staat in artikel 13 opgenomen dat de eerste evaluatie van het convenant plaatsvindt vóór 1 november 2010 en daarna vóór 1 november 2011. De evaluaties dienen te worden opgesteld door de Stuurgroep CJG. Er heeft nog geen evaluatie plaatsgevonden.
In de programmabegroting 2010 zijn geen specifieke zaken met betrekking tot het CJG opgenomen; in het programmaverslag zijn hierover dan ook geen opmerkingen gemaakt.

In de subsidieafspraken met Versa is vastgelegd dat zij vóór 1 april 2012 een verslag aan de gemeente moeten sturen. Het betreft een financiële verantwoording evenals een inhoudelijk verslag.

3.5. Financiering van het CJG

De realisatie van de CJG's wordt van rijkswege gestimuleerd met een financiële impuls. Deze bijdrage voor de invoering van de CJG's is voor de jaren 2008-2011 opgenomen in een Brede Doeluitkering (BDU) Jeugd en Gezin (formeel de *Tijdelijke regeling CJG*), waarmee ook een aantal taken van het CJG gefinancierd worden.[23] De BDU bundelt bestaande geldstromen, die eerder afzonderlijk aan gemeenten beschikbaar werden gesteld (zie kader). Daaraan is in het Regeerakkoord Balkenende IV een extra bedrag toegevoegd, dat oploopt tot € 100 miljoen in 2011. Iedere gemeente ontvangt met ingang van 2008 tot en met 2011 een uitkering op basis van de BDU Jeugd en Gezin. Dit bedrag is bedoeld voor de jeugdgezondheidszorg, de maatschappelijke ondersteuning jeugd en de afstemming jeugd en gezin en het realiseren van ten minste één CJG.
In 2012 worden de middelen uit de BDU in verband met het structurele karakter van de taak in het Gemeentefonds gestort en gaan zij deel uitmaken van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Het totale bedrag, dat jaarlijks beschikbaar komt via de BDU Jeugd en Gezin loopt op tot €334 miljoen in 2011. Dit bedrag dat wordt versleuteld over de gemeenten is opgebouwd uit:

•	Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg	€ 190	miljoen
•	Tijdelijke stimuleringsregeling lokale opvoedings- en gezinsondersteuning	€ 15	miljoen
•	Opvoeden in de buurt	€ 13	miljoen
•	Middelen preventief jeugdbeleid (motie Verhagen)	€ 10	miljoen
•	Prenatale Zorg	€ 6	miljoen
•	Extra middelen ('enveloppe') Kabinet Balkenende IV	€ 100	miljoen

[23] Regeling van de minister voor Jeugd en gezin van 9 januari 2008, nr. DJB/APBJ-2821052, houdende regels voor het verstrekken van specifieke uitkeringen ten behoeve van de centra voor jeugd en gezin (Tijdelijke regeling CJG). Tot voor kort werd meestal gesproken over de Brede Doeluitkering CJG.
[24] Bedrag waarmee het beschikbare bedrag van het gemeentefonds jaarlijks wordt aangepast, gebaseerd op een bestuurlijk overeengekomen normeringsystematiek. De norm is de jaarlijkse procentuele ontwikkeling van

In het Bestuursakkoord *Samen aan de slag* is ook afgesproken dat een deel van het accres[24] in het Gemeentefonds (oplopend tot €100 miljoen in 2011) bestemd is voor jeugd en gezin. Dit geld is niet geoormerkt; op de gemeenten is een appel gedaan om deze €100 miljoen uit het accres te investeren in hun CJG en hun lokale jeugdketen.

3.5.1 Beschikbaarheid en inzet middelen

Onderstaand een overzicht van de bedragen die de gemeente in het kader van de BDU in de jaren 2008-2011 heeft ontvangen/ontvangt.

	2008	2009	2010	2011	**Totaal**
BDU bijdrage vermeld in Tijdelijke regeling CJG	582.082	674.204	734.546	803.339	2.794.171
OVA middelen*	18.952	41.149	55.900	61.135	177.136
Totaal ontvangen BDU Jeugd en Gezin	601.034	715.353	790.446	864.474	2.971.307
w.v. te besteden aan CJG	0	49.865	189.721	213.885**	453.471

* Door de OVA (Overheidsbijdrage aan de arbeidsontwikkeling) blijven BDU-middelen waardevast. De bijstelling wordt berekend op basis van het loongevoelige deel van de uitkering.
** raming 2011

De gemeente heeft geen eigen gemeentelijke middelen ingezet voor het CJG.

3.5.2. Verantwoording

Verantwoording aan de Gemeenteraad
In het jaarverslag 2010 en het werkplan 2011 (collegenota van 16 maart 2011) wordt inhoudelijk en financieel op een heldere wijze verslag gelegd; deze verslaglegging is niet aan de raad aangeboden en niet in de raadscommissie behandeld maar wel op het raadsinformatiesysteem geplaatst, zodat het door raadsleden wel is in te zien. In de nota zelf staat trouwens dat deze zal worden aangeboden aan de raadscommissie.
Het jaarverslag 2010 (een versie voor externen) is wel aan de raadscommissie aangeboden.

Verantwoording aan het Rijk
Het Rijk heeft gekozen voor een licht verantwoordingsregime over de besteding van de BDU. Na afloop van de stimuleringsperiode (in 2012) zal het Ministerie van VWS toetsen of het bedrag van de BDU is besteed aan de activiteiten waarvoor het bestemd is. Deze eenmalige vaststelling verloopt volgens de systematiek van de *Single Information, Single Audit* (SISA).[25] Binnen zes maanden na afloop van ieder jaar over de jaren 2008-2011 dient inhoudelijk verslag aan het ministerie van VWS te worden gedaan. In dit verslag komen aan de orde: bereikbaarheid CJG, regionale samenwerking, schriftelijke afspraken met aanbieders van zorg, aanbod van functies, doelgroepen waarop het CJG zich richt en tevredenheid van de gemeente over het bereik van het CJG.

---

de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Als de netto gecorrigeerde rijksuitgaven stijgen (dalen), neemt het gemeentefonds met hetzelfde percentage toe (af).

[25] Dit betekent dat in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekeningen over de periode 2008-2011 het bestede bedrag is/wordt opgenomen. De accountantsverklaring bij de jaarrekening heeft ook betrekking op deze opgave. Na ontvangst van de laatste jaarrekening over 2011 zal de beslissing over de vaststelling van de BDU worden genomen.

De gemeente heeft aan de jaarlijkse verslagverplichting aan het Ministerie van VWS voldaan. De inhoudelijke verantwoording over 2009[26] geeft op twee aspecten na[27] een correcte stand van zaken weer. De inhoudelijke verantwoording over 2010[28] is op één aspect niet juist.[29]

3.6 Samenwerking en prestaties

3.6.1. Samenwerking in het kader van vroegtijdig signaleren van risico's in opvoeden en opgroeien.

De samenwerking in CJG-verband moet ertoe leiden dat risico's in opvoeden en opgroeien tijdig worden onderkend. In dit opzicht is het belangrijk dat - naast de in het Basismodel verplichte schakels met Bureau Jeugdzorg en onderwijs - zoveel mogelijk organisaties, die een 'vindplaats' vormen voor dergelijke risico's en/of die een rol kunnen spelen in de opvoedings- en opgroeiondersteuning verbonden zijn met het CJG. In paragraaf 3.3.2 is gebleken dat in CJG-verband verbindingen zijn gelegd met aanpalende functies die genoemd zijn in het Basismodel.
De samenwerking binnen het CJG krijgt vorm in het casusoverleg 12- en 12+. Aan het overleg 12- en 12 + nemen Vangnet Jeugd (GGD-functie), Jeugdgezondheidszorg (GGD-functie) Bureau Jeugdzorg, Regionaal Bureau Leerlingzaken en Versa deel. Het overleg 12- staat onder leiding van de procesregisseur. Het overleg 12+ staat onder leiding van Versa; de procesregisseur functioneert in dit overleg als kwaliteitsbewaker.
Cruciaal in de samenwerking is dat partners bereid zijn om informatie met elkaar te delen. Deze bereidheid is volgens alle geïnterviewden (consulenten, procesregisseur, senior-beleidsmedewerker) nog onvoldoende aanwezig.

Samenwerking met Bureau Jeugdzorg
Het Basismodel CJG stelt dat er een schakel moet zijn met het (provinciale) Bureau Jeugdzorg, dat zwaardere vormen van ondersteuning bij opvoedings- en opgroeiproblemen indiceert. In Huizen is Bureau Jeugdzorg kernpartner van het CJG, maar behoort niet tot het fysieke CJG. Bureau Jeugdzorg vult consequent de verwijsindex risicojongeren in, maar koppelt onvoldoende terug naar het CJG[30].
Samenwerking met onderwijs
Het Basismodel stelt voorts dat er een schakel moet zijn met het onderwijs. Scholen zijn bij uitstek vindplaatsen voor kinderen en jongeren met opvoed- en opgroeiproblemen. Het onderwijs heeft dan ook een belangrijke rol met betrekking tot het signaleren, beoordelen en (preventief) interveniëren dan wel het toeleiden naar een gewenst hulpaanbod binnen de school.
Eén samenwerkingsverband in het basisonderwijs (wsns 3001) heeft het raamconvenant ondertekend; concrete afspraken tussen alle basisscholen en het CJG zijn nog niet gemaakt. In 2010 hebben de jeugdconsulenten op alle basisscholen voorlichting gegeven over het CJG (jaarverslag 2010). Het voortgezet onderwijs heeft het raamconvenant niet ondertekend. De samenwerking met het voortgezet onderwijs moet nog verder gestalte krijgen.
In het werkplan 2011 van het CJG krijgt de samenwerking met het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs speciale aandacht.
Informatiedeling
Vanuit het uitgangspunt 'één kind, één gezin, één plan, één zorgcoördinator' streeft de gemeente naar één geïntegreerd gegevensoverzicht voor de CJG-medewerkers.

---

[26] Vragenlijst BDU CJG 2009, 5 juli 2010, nr. uit1009333.
[27] Schriftelijke afspraken met het voortgezet onderwijs (vraag 6b) en afstemming met onderwijs betreffende zat's (vraag 6c) zijn door de rkc niet gevonden.
[28] Vragenlijst BDU CJG 2010, 30 juni 2011, nr. uit1110817.
[29] Schriftelijke afspraken betreffende zat's (vraag 6c) zijn door de rkc niet gevonden.
[30] Interview met de procesregisseur, 21 juli 2011

Dit streven is echter nog niet gerealiseerd. Het Elektronisch Kinddossier is in gebruik bij de jeugdgezondheidszorg en het consultatiebureau. Het Elektronisch Kinddossier is alleen in te zien door de GGD en wordt dus niet gebruikt voor het uitwisselen van informatie tussen de jeugdgezondheidszorg en de andere CJG-kernpartners. Vooralsnog werken de kernpartners nu nog met eigen registratiesystemen (waaronder het EKD). Er dient één informatiesysteem te komen. Uitgangspunt daarbij is enkelvoudige opslag en (gecontroleerd) meervoudig gebruik. De provincie Noord Holland is momenteel bezig één informatiesysteem te ontwikkelen, dat in 2013 gereed zou moeten zijn (Interview met de procesregisseur, 21 juli 2011, interview met senior beleidsmedewerker 20 juli). Er is echter geen afspraak gemaakt over de opleveringsdatum van het informatiesysteem.

3.6.2 Sluitende aanpak zorgcoördinatie

De samenwerking in CJG-verband moet ertoe leiden dat jongeren en hun ouders sneller hulp op maat krijgen.
In het raamconvenant worden de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente, de kernpartners, de procesregisseur en de sluitende zorgstructuur beschreven. Niet expliciet en meetbaar wordt beschreven hoe de zorgcoördinatie gerealiseerd kan worden.
Basis van de zorgcoördinatie is het casusoverleg binnen het CJG. Het casusoverleg 12- wordt vierwekelijks gehouden (artikel 7). Voor het casusoverleg 12+ is geen frequentie bepaald.
Een casusoverleg kan leiden tot een rondetafelgesprek; tijdens een dergelijk gesprek zijn alle betrokken professionals (en bij voorkeur de ouders/jongeren) aanwezig om een vastgelopen gezinssituatie vlot te trekken. Een rondetafelgesprek leidt tot een zorgplan.[31] In 2010 tot en met april 2011 zijn er voor kinderen uit Huizen vier zorgplannen gemaakt.[32]
Indien partijen geen overeenstemming bereiken over een plan van aanpak kan de procesregisseur de burgemeester inschakelen. In eerste instantie om gezamenlijk tot een oplossing te komen; in laatste instantie kan de burgemeester een partij aanwijzen voor de zorgcoördinatie (raamconvenant, artikel 8). In de praktijk is hiervan nog geen gebruik gemaakt.
Vanaf mei 2010 is er geen nieuwe casus 12- meer ingebracht. (gesprek met procesregisseur, 21 juli)
Toen bij het 12+ overleg de lijst van casussen was "opgeschoond" waren er vanaf mei 2010 geen nieuwe aanmeldingen. Met ingang van augustus 2010 is het 12+ overleg gesplitst is in een signaleringsoverleg met het "voorveld" (politie, interne begeleiders van scholen, jongerenwerk, etc.) en het casusoverleg met de vaste partners (BJZ, RBL, Vangnet jeugd, JGZ en Versa). In het signaleringsoverleg worden signalen besproken; als er sprake is van "forse problematiek" wordt de casus in het casusoverleg besproken. Vanaf augustus 2010 zijn er vier nieuwe casussen aangemeld. (gesprek met procesregisseur, 21 juli)
Er worden weinig aanmeldingen gedaan door de (kern)partners. Naar het oordeel van de procesregisseur (interview 21 juli) komt dat onder andere omdat sommigen de zin daarvan betwijfelen en/of sommige partners zich geen onderdeel voelen van het CJG en het CJG zelfs als concurrent zien, waardoor de "de kernpartners de probleemgezinnen teveel in de eigen organisatie houden" (interview senior beleidsmedewerker 20 juli).

[31] Het aantal rondetafelgesprekken is identiek aan het aantal zorgplannen; mondelinge mededeling van de procesregisseur.
[32] Jaarverslag 2010-2011 procesregisseurs CJG Gooi en Vechtstreek, bijlage drie.

3.7 Wat levert samenwerking op

3.7.1 Beschikbaarheid van informatie uit de "Basisset indicatoren effectiviteit".

In juli 2010 is in opdracht van het toenmalige Programmaministerie Jeugd en Gezin een basisset van twaalf indicatoren geformuleerd die de gemeenten kunnen gebruiken voor het monitoren van de CJG-vorming (*Basisset indicatoren effectiviteit;* zie kader).[33]

Basisset indicatoren effectiviteit CJG's

- Samenwerkingsafspraken in de regio met alle kernpartners zijn opgesteld waarin afspraken en werkprocessen op alle niveaus SMART geformuleerd staan (wie wat doet met de ketenpartners) die sluitende zorg tussen partners borgen.
- Het percentage ouders en jongeren dat aangeeft dat ze het CJG weet te vinden en weet wat ze er kan halen op het gebied van opgroeien en opvoeden.
- Het aantal en type bezoekers van het CJG.
- Het soort contacten dat met het CJG heeft plaatsgevonden.
- Het aantal en type vragen dat in het CJG, via alle kanalen, is gesteld.
- De gemiddelde kosten per productgroep van het CJG.
- Het aantal en soort signalen.
- Het aantal en soort toeleidingen naar verschillende vormen van hulp binnen en buiten het CJG.
- Het type ondersteuning (lokaal aanbod) dat in het CJG wordt aangeboden door het aantal vakdisciplines dat binnen het CJG werkzaam is.
- Het aantal jeugdigen en gezinnen waarvoor professionele zorgcoördinatie en één gezin, één plan is geregeld (casusregisseur, vanaf twee betrokken disciplines).
- De mate van tevredenheid (beleving) van jeugdigen en hun ouders over het CJG per product van het CJG.
- De mate waarin ouders en jeugdigen vermindering van de problematiek ervaren na ingezette ondersteuning in het CJG.

De gemeente heeft nog geen expliciet gebruik gemaakt van de *Basisset indicatoren effectiviteit*; vanzelfsprekend zijn wel diverse indicatoren gehanteerd (jaarverslag 2010, cijfers CJG 3-1-2011 tot 30-6-2011). De senior beleidsmedewerker geeft aan dat de basisset wel gebruikt gaat worden bij de evaluatie van het CJG in 2011.

3.7.2. Beschikbaarheid van andere informatie over doelbereiking CJG

De gemeente heeft geen andere informatie beschikbaar over de doelmatigheid en/of doeltreffendheid van het CJG. De evaluaties in het kader van de twee convenanten moeten nog worden uitgevoerd. Informatie over het aantal bezoekers, website-bezoek, aantal vragen, aard en onderwerp van de vragen en het aantal doorverwijzingen worden wel geregistreerd (cijfers CJG 3-1-2011 tot 30-6-2011).

[33] *Onderzoek basisset indicatoren effectiviteit Centrum voor Jeugd en Gezin.* Deloitte, juli 2010. Deze basisset is opgesteld in opdracht van het Ministerie voor Jeugd en Gezin. Aan de totstandkoming is meegewerkt door Bureau Jeugdzorg, Integraal Toezicht Jeugdzaken, GGD Nederland, het Nederlands Jeugd Instituut, Actiz (koepel van zorgaanbieders), MO-groep Jeugdzorg (thans Jeugdzorg Nederland), wethouders, provincies, professionals bij CJG's en ZAT's. In opdracht van VWS werkt het Nederlands Jeugdinstituut (NJi) thans aan een verduidelijking van deze indicatorenset en aan uitbreiding richting indicatoren voor maatschappelijke uitkomsten.

3.8 Knel- en verbeterpunten betreffende doelbereiking

3.8.1 Landelijk onderzoek

Uit eerder onderzoek[34] blijkt dat verschillende CJG's met dezelfde soort knelpunten te maken hebben. Zonder uitputtend te zijn, hieronder een korte beschrijving van drie veel voorkomende knelpunten (inloopfunctie, zorgcoördinatie en schakels met bureaus jeugdzorg en onderwijs).
Allereerst zien we knelpunten met betrekking tot de *inloopfunctie* van het CJG. Toegankelijkheid en herkenbaarheid blijken voor verbetering vatbaar, nog niet overal wordt voldoende gebruik gemaakt van de inlooppunten. Ook lukt het niet altijd alle gewenste doelgroepen aan te trekken. Zo komen bij sommige CJG's vooral relatief zware – meervoudige – opvoedvragen binnen, terwijl andere bijna uitsluitend te maken krijgen met lichte – enkelvoudige – vragen.
Een tweede veel voorkomend knelpunt is de afstemming en informatievoorziening met betrekking tot de *zorgcoördinatie*. Autonomie van individuele organisaties staat informatie-uitwisseling en gezamenlijke besluitvorming soms in de weg. Ditzelfde geldt voor praktische problemen als beschikbaarheid en kwaliteit van dossiers en brongegevens, capaciteitstekorten of ICT-problemen.
Tot slot zijn de *schakels* tussen CJG's en bureaus jeugdzorg en onderwijs niet overal even sterk. De betrokkenheid van BJZ leidt volgens verschillende onderzoeken tot een snellere en effectievere signalering en verwijzing. Echter, wat precies de betrokkenheid van BJZ is, verschilt sterk per gemeente. En als er geen schakel is met BJZ, dan is dit vaak het gevolg van capaciteitstekort bij BJZ of een imago dat niet past bij de gewenste CJG-uitstraling. De schakel tussen CJG's en het onderwijs (vaak via ZAT's) is vaak niet sterk, onder andere doordat leerlingen van scholen uit meerdere CJG-regio's komen, door onbekendheid bij scholen met CJG's, of door een verschil van visie op signalering en zorgverlening.

3.8.2 Laagdrempelig inlooppunt

Het CJG als laagdrempelig inlooppunt werkt steeds beter. In 2010 werden 235 vragen gesteld, waarvan 117 via de balie; in het eerste halfjaar 2011, tot 30 juni zijn er al 252 gesteld, waarvan 91 via de balie. Het laagdrempelig aspect komt verder naar voren in het aantal bezoekers van de internetpagina: 3014 in 2010 en 2016 in de eerste helft van 2011 (het Centrum voor Jeugd en Gezin Huizen in cijfers 20 januari-31 december 2010, Cijfers eerste helft 2011)
Het CJG wil zich niet alleen profileren als makkelijk toegankelijke voorziening voor vragen en advies, maar ook als organisatie die outreachend aanwezig is op verschillende plekken in de maatschappij (denk aan scholen en buurthuizen) waar kinderen en ouders komen. Het CJG werkt hiertoe nadrukkelijk samen met deze instanties, vaak juist buiten het CJG-pand.

Een punt van discussie is hoe het CJG naar buiten geprofileerd moet worden. In het licht van laagdrempeligheid speelt het consultatiebureau een belangrijke rol. Echter het consultatiebureau is niet in het CJG, maar tegenover het CJG gevestigd.

---

[34] Geanalyseerde onderzoeken: Jeugd en Gezin (2010). *Lessen en ervaringen betreffende aansluiting Centrum Jeugd en Gezin en Bureau Jeugdzorg, "Opvoeden in de buurt"*, april 2010. Bijlage bij kamerstuk 31001, nr. 91;
Regioplan (2010). *De CJG-vorming begin 2010.* Bijlage bij kamerstuk 31001, nr. 91;
Alares (2009). *Digitaal geschakeld; Inventarisatie van de informatievoorziening binnen de Centra voor Jeugd en Gezin;*
Deloitte (2010?). *Samenwerken in Centra voor Jeugd en Gezin;*
VNG (2009). *Centra voor Jeugd en Gezin en regionale samenwerking; een verkenning van vier regionale samenwerkingsverbanden.*

3.8.3 Vroegtijdig problemen signaleren

Veel organisaties zijn terughoudend met het gebruik van de verwijsindex. Het consultatiebureau maakt wel gebruik van het EKD maar maakt zelden gebruik van de Verwijsindex. Hierdoor laat een vroegtijdige signalering te wensen over.
In het jaarverslag 2010 (pagina 19) wordt aangegeven dat over de periode augustus-december 20 zorgmeldingen over kinderen en jongeren uit Huizen in de verwijsindex zijn gedaan. Dit bleek uit de ambtelijke administratie echter niet eenvoudig op te maken. Uiteindelijk blijken er over de genoemde periode 40 meldingen te zijn gedaan en waren er 17 matches[35]. Ook over 2011 (tot en met 29 september 71 meldingen[36]) was er lang onduidelijkheid over het aantal zorgmeldingen.

Uit diverse gesprekken blijkt dat nog geen "CJG-gevoel" bestaat, en dat regelmatig sprake is van een gebrekkige samenwerking tussen de verschillende partners. Ieder werkt in belangrijke mate nog met de eigen werkprocessen (o.a. registraties).
De contacten met scholen dienen nog te worden geïntensiveerd. Met het RBL dat deelneemt aan de casusoverleggen is wel een belangrijke verbinding met het onderwijs gelegd. De contacten met de eerstelijnszorg moeten nog grotendeels worden opgebouwd.

3.8.4 Zorgcoördinatie

Het netwerkmodel van het CJG wordt door de gemeente, i.c. de geïnterviewden, als lastig ervaren. De kernpartners moeten samenwerken in het CJG, maar krijgen ook allen vanuit de eigen organisatie opdrachten. De geïnterviewden zijn van mening dat iedere organisatie zijn eigen belangen heeft.
Met de partners die de convenanten hebben ondertekend zijn diverse afspraken gemaakt. Er zijn echter ook raakpunten met anderen, zoals de Veiligheidsketen. De aansluiting met de veiligheidsketen krijgt vorm door de deelname van de politie aan het signaleringsoverleg 12+ (m.i.v. augustus 2010, interview met procesregisseur, 21 juli). Daarnaast melden de gemeentelijke WMO-medewerkers - vooral na huisbezoek - diverse zaken bij het CJG; deze samenwerking wordt als goed ervaren.

Een punt van zorg voor de gemeente is de trage overdracht van de taken van Bureau Jeugdzorg (BJZ) van de provincie naar de gemeente. Zoals het er nu naar uitziet zullen pas in 2014 alle taken bij de gemeente liggen. Ook moet volgens de gemeente de decentralisatie van de Jeugdzorg voor de volle 100% plaatsvinden.

[35] Twee of meerdere partijen melden hetzelfde kind in de verwijsindex.
[36] Informatie na de onderzoeksperiode ingevoegd.

BIJLAGE 1 ONDERZOEKSVRAGEN

1. *Welke aspecten spelen er in de gemeente rond jeugd en jeugdbeleid?*
   a. Hoe is het gesteld met de jeugd in de gemeente?
   b. Welke doelstellingen en prioriteiten heeft de gemeente in het jeugdbeleid.

2. *Wat moet een CJG opleveren en wat doet de gemeente daarvoor?*
   a. Welke beleidsambitie(s) heeft de gemeente met de vorming van het CJG? Is duidelijk hoe en wat het CJG moet bijdragen aan het bredere jeugdbeleid van de gemeente? Sluit de ambitie van de gemeente aan bij het Beleidsprogramma *Alle kansen voor kinderen* en bij de (voorgestane) wet- en regelgeving en zijn ze toetsbaar geformuleerd?
   b. Op welke wijze voert de gemeente regie op de ontwikkeling en invulling van het CJG? Wordt daarbij voldaan aan de eisen voor de invulling van de regierol?
   c. Heeft de gemeente – in het kader van de beleidsvoorbereiding CJG of in het kader van het brede jeugdbeleid – de uitgangssituatie geanalyseerd en is in dat verband aandacht besteed aan de volgende aspecten:
      - bestaand aanbod aan voorzieningen en activiteiten
      - behoeften en wensen van de doelgroep
      - behoeften en wensen van professionals
      - de benodigde mensen en middelen
   d. Op welke wijze is het CJG toegankelijk (fysiek of virtueel); is sprake van 'toegankelijk' en 'laagdrempelig'?
   e. Welke ketenpartners werken samen in het CJG?
   f. Welk aanbod aan voorzieningen en activiteiten wil de gemeente realiseren bij het CJG? Welk aanbod is inmiddels gerealiseerd? Wordt met dit beoogde aanbod voorzien in de functies en voorzieningen uit het basismodel CJG?
   g. Welke financierings- en prestatieafspraken heeft de gemeente gemaakt met de ketenpartner(s)? Worden afspraken nageleefd?

3. *Wat kost een CJG en hoe is de financiering geregeld?*
   a. Welk deel van de BDU besteedt de gemeente aan het CJG?
   b. Hoeveel geld uit eigen middelen (gemeentefonds, subsidies) zet de gemeente in voor de inrichting van het CJG en/of voor de taken die worden verricht binnen het CJG? Betrek hierbij ook mogelijke middelen uit de AWBZ (jeugd GGZ) of middelen van de Provincie (Bureau Jeugdzorg).

3. *Wat houdt de samenwerking in het CJG in en wat levert de samenwerking op?*
   a. Hoe ver gaat de organisatorische samenwerking binnen het CJG? Wordt gebruik gemaakt van de Verwijsindex Risicojongeren en het Elektronisch Kinddossier?
   b. Hoe wordt door het CJG vorm gegeven aan de sluitende aanpak/zorgcoördinatie (één gezin, één plan)? Heeft de gemeente met de partners afspraken gemaakt over het realiseren daarvan?
   c. Hoe werkt het CJG samen met het onderwijsveld en met de geïndiceerde Jeugdzorg?
   d. Hoe vaak en met welke informatie moeten de CJG-partner(s) zich verantwoorden naar de gemeente en wat doet de gemeente met deze informatie? Ziet het CJG mogelijkheden om de informatie uit de *basisset indicatoren effectiviteit CJG* te genereren?

e. Welke informatie is beschikbaar (of voorzien) over de efficiency en/of doeltreffendheid van het CJG (bijvoorbeeld registraties, cliëntenonderzoek, eenmalig onderzoek)? Wat kan uit deze informatie worden afgeleid over de doelbereiking van het CJG?
f. Welke succes- en faalfactoren ervaren gemeente en professionals bij de vorming en in het functioneren van het CJG?

BIJLAGE 2 NORMENKADER

Bij de oordeelsvorming zijn de volgende normen gehanteerd.

Normen voor beleidsvoorbereiding door de gemeente

- De beleidsdoelen van de gemeente zijn in overeenstemming met de landelijke ambities, die – in afwachting van wetgeving – zijn neergelegd in het basismodel CJG.
- Het beleid sluit aan op de behoeften en problemen van kinderen en jeugdigen en hun ouders. Om dat te bereiken heeft de gemeente de startsituatie in kaart gebracht.
- De beleidsdoelen zijn toetsbaar geformuleerd.
- De ambities van het beleid van de gemeente moeten te realiseren zijn binnen de afgesproken tijd met de beschikbare mensen en middelen. Dit is onderwerp geweest in de beleidsvoorbereiding.
- Het CJG wordt volgens het Basismodel CJG ingericht en gerealiseerd.

Normen voor invulling van de regierol door de gemeente

- De gemeente heeft de regiefunctie helder belegd; vanuit deze functie worden de contacten onderhouden binnen het gemeentelijk apparaat (op bestuurlijk niveau en met aanpalende beleidsterreinen binnen de gemeente) en met het CJG.
- Onder regie van de gemeente komen sluitende afspraken tussen kernpartners uit de jeugdketen tot stand; met de ketenpartners zijn schriftelijk vastgelegde afspraken gemaakt over samenwerken, ieders inzet, de werkwijze en de te bereiken doelen.
- Onder regie van de gemeente komt zorgcoördinatie tot stand (één gezin, één plan); de gemeente heeft ervoor gezorgd dat er een beslissing wordt genomen over wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg.
- Via regelmatige evaluaties / terugblikken wordt bekeken of er nog gewerkt wordt conform de ambities; zo nodig wordt bijgestuurd.

Normen voor doelbereiking

- Eind 2011 heeft elke gemeente ten minste één (fysiek) CJG.
- Het CJG functioneert als een laagdrempelige voorziening waarin de vijf functies uit het basismodel worden aangeboden. Met een gebundeld en samenhangend zorgaanbod (één gezin, één plan) worden jongeren en hun ouders sneller en beter geholpen en worden risicogroepen tijdig bereikt.

Normen voor verantwoordingsinformatie en beleidsinformatie

- De gemeente legt op een deugdelijke en transparante wijze verantwoording af over de besteding van middelen uit de Brede doeluitkering CJG.
- De indicatoren voor het meten van de effectiviteit van CJG's zijn zodanig gekozen dat zij (ex-ante beoordeeld) een betrouwbaar en valide beeld van doelbereiking van het CJG leveren.